

Prima instanță: Jud. Rezina (jud. O. Gangal)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău(jud. N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol)

ÎN C H E I E R E

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Mosienco Lidia, prin intermediul avocatului Lefter Stela,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă către Mosienco Lidia împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Rezina cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Lidia Mosienco și menținută hotărârea Judecătoriei Rezina din 17 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2015, Mosienco Lidia s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Inspectoratul Fiscal de Stat Rezina privind recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii a indicat că, cu Mosienco Alexandra relații de rudenie directe nu a avut, însă soțul ei Mosienco Elisei i-a fost fecior vitreg de pe soțul Mosienco Luca și acesta a crescut în familia nou creată a tatălui său.

Menționează că, Mosienco Alexandra fiind în relații de căsătorie cu Mosienco Luca, alți copii nu au avut.

Declară că, inițial a decedat Mosienco Luca -socrul ei.

În continuare explică reclamanta că, se afla în relații bune cu Mosienco Alexandra, care era deja de vârsta înaintată și s-a atașat de familia ei, considerând-o drept membru al familiei. Toată viața au locuit într-o gospodărie, au avut grijă de ea.

Relevă că, Mosienco Alexandra insista să meargă la notar ca să întocmească un testament, prin care să le lase drept moștenire casa și terenurile cu destinație agricolă: S-0,102 ha cu nr. cadastral 6716111342; cu S-0,7328 ha cu nr. cadastral 67161112601; cu S-0,6874 ha cu nr. cadastral 6716107179; S-0,1052 ha cu nr. cadastral 6716105083, amplasate în satul Echimăuți, r-nul Rezina. Însă, pe motiv că acest lucru a fost tot lăsat de pe o zi pe alta- testament nu s-a întocmit, iar la 17 iunie 1998 ea a decedat.

Afirmă că, cheltuielile legate de ceremoniile de înmormântare, de pomenire le-au suportat ei.

Susține că, terenurile care aparțineau Alexandrei Mosienco, chiar și până la decesul ei erau în folosința și dispoziția familiei sale la acordul ei, în casă au locuit până și după decesul ei, au prelungit să le administreze până în prezent.

Relatează reclamanta că, la 14 aprilie 2011 a decedat și soțul Mosienco Elisei, însă ea continuă să dispună de bunurile sus-indicate. Luând în considerație că a suportat cheltuieli legate de îngrijirea Alexandrei Mosienco, ea pretinde ca bunurile imobile, inclusiv terenurile agricole ce i-au aparținut decedatei să-i fie transmise în proprietate drept recompensă pentru munca și cheltuielile sale.

Cere reclamanta, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole: S-0,102 ha cu nr. cadastral 6716111342; cu S-0,7328 ha cu nr. cadastral 67161112601; cu S-0,6874 ha cu nr. cadastral 6716107179; S-0,1052 ha cu nr. cadastral 6716105083, amplasate în satul Echimăuți, r-nul Rezina, ce i-au aparținut decedatei Mosienco Alexandra, cu dreptul de a le înregistra la Oficiul Cadastral Teritorial Rezina pe numele ei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rezina din 17 martie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Mosienco Lidia împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Rezina cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate (f.d.46-49).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 s-a respins cererea de apel a lui Mosienco Lidia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rezina din 17 martie 2017 (f.d.72-74).

La 06 martie 2017, Mosienco Lidia, prin intermediul avocatului Lefter Stela a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 și hotărârii Judecătoriei Rezina din 17 martie 2016, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale (f.d.77-78).

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenta a indicat că, nu este de acord cu hotărârea primei instanțe și a instanței de apel.

Menționează că, cu decizia motivată a instanței de apel a făcut cunoștință la data de 25 ianuarie 2017.

Consideră că instanțele inferioare urma să aplice la cazul dat prevederile art. 1515 din Cod Civil, potrivit căruia „patrimoniul succesoral trece în proprietatea statului în baza dreptului de moștenire asupra unui patrimoniu vacant dacă nu există nici un succesor testamentar, nici legali sau dacă nici unul din succesori nu a acceptat succesiunea, sau dacă toți succesorii sunt privați de dreptul la succesiune”.

Susține recurenta că împreună cu familia sa pe parcursul mai multor ani au suportat cheltuieli impunătoare referitor la îngrijirea, înmormântarea, ceremoniile de pomenire al Alexandrei Mosienco, or potrivit art. 1548, 1551 din Cod Civil, din contul averii succesoriale statul „urmează să satisfacă creanțele privind compensarea cheltuielilor utile efectuate în legătură cu ultima boală a defunctului, a cheltuielilor de înmormântare”.

Opinează că, instanța de apel a aplicat la caz prevederile art. 320 Cod Civil, deși urma să fie aplicate prevederile art. art. 1515, 1548, 1551 Cod Civil, motiv care servește la admiterea recursului potrivit art. 432 alin.(2) lit. a) Cod de Procedură Civilă.

Declară că atât instanța de fond cât și cea de apel urmau să se expună asupra tuturor probelor prezentate, nici o instanța nu s-a expus asupra probelor prezentate de recurentă prin care se confirmă că ea cu familia sa cu adevărat a suportat cheltuielile pe care le pretinde.

Relevă că instanța de apel nu s-a expus nici asupra temeiului invocat în apel privitor la aplicarea art. 17 Cod de Procedură Civilă prin care se menționează obligativitatea aplicării nu numai corecte dar și uniforme a legislației în coraport cu hotărârile deja existente și executate pe cazuri similare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că, la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.75), însă careva probe privind recepționarea deciziei contestate de către participanții la proces, lipsesc.

Or, potrivit scrisorii de însoțire (f.d.75 verso) se confirmă faptul că, Mosienco Lidia a primit copia deciziei instanței de apel la 25 ianuarie 2017.

Astfel, recursul declarat la data de 06 martie 2017, se consideră depus în termen (f.d.77-78).

La data de 10 aprilie 2017, în adresa intimatului a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Mosienco Lidia, prin intermediul avocatului Lefter Stela, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Mosienco Lidia, prin intermediul avocatului Lefter Stela, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Mosienco Lidia, prin intermediul avocatului Lefter Stela, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Mosienco Lidia, prin intermediul avocatului Lefter Stela, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu